Dosar nr. 4r-2370/24
4-23143483-02-4r-29052024
Judecătoria *****, sediul Rîșcani
Judecător: Elena Bolocan

D E C I Z I E
În numele Legii

26 martie 2026 mun. *****

Colegiul penal al Curții de Apel Centru, în componență:
Președintele completului, judecător Ion Bulhac
Judecătorii Natalia Mămăligă și Vitalei Pîslariuc

a judecat, în lipsa participanților la proces, în ordine de recurs, recursul declarat de către agentul constatator din cadrul Inspectoratului Național de Securitatea Publică, Malic Artur, împotriva hotărârii Judecătoriei *****, sediul Rîșcani din 16 aprilie 2024, prin care a fost admisă contestația lui Benderschi Andrei și încetat procesul contravențional pornit în privința lui Benderschi Andrei, în baza art. 238 alin.(2) Cod contravențional al RM, pe motivul că nu există faptul contravenției.

Colegiul penal al Curții de Apel Centru, -

A C O N S T A T A T:

La data de 14.09.2023, agentul constatator din cadrul Inspectoratului Național de Securitate Publică, a întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție nr. MAI06 064774, în privința lui Benderschi Andrei în baza art. 238 alin. (2) Cod contravențional, pentru faptul că la 14 septembrie 2023, ora 19:30, în mun. *****, bd.*****, a parcat automobilul de model ***** cu n/î *****, neregulamentar, sub indicator, pe banda de circulație, încălcând astfel prevederile pct.69 și 70 din Regulamentul circulației rutiere

Prin decizia agentului constatator din 14.09.2023, Benderschi Andrei a fost recunoscut vinovat de comiterea contravenției prevăzute de art. 238 alin.(2) Cod contravențional, fiind sancționat cu amendă în mărime de 20 unități convenționale.

La data de 27.09.2023, făptuitorul Benderschi Andrei a depus contestație împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție în ordinea art. 448 alin. (1) din Codul contravențional.

Prin hotărîrea Judecătoriei *****, sediul Rîșcani din 16 aprilie 2024, a fost admisă contestația înaintată de către Benderschi Andrei. A fost încetat procesul contravențional pornit în temeiul procesului verbal cu privire la contravenție și a deciziei agentului constatator MAI06 064774 din 14 septembrie 2023, pornit în privința lui Benderschi Andrei, născut la *****, în temeiul art. 238 alin. (2) Cod contravențional al Republicii Moldova – având în vedere faptul că nu există faptul contravenției.

Nefiind de acord cu hotărîrea Judecătoriei *****, sediul Rîșcani din 16 aprilie 2024, agentul constatator din cadrul Inspectoratului Național de Securitatea Publică, Malic

Artur, a declarat recurs, prin care solicită admiterea recursului, casarea hotărîrii, cu remiterea cauzei la rejudecare în prima instanță, motivînd prin faptul că instanța de judecată nu a apreciat probele administrate din punct de vedere a coroborării lor, nu le-a dat o apreciere corectă.

Conform art.471 alin. (1)-(2) din Codul contravențional, *recursul se judecă de un complet din 3 judecători, fără prezența părților. Instanța de recurs fixează data examinării recursului și dispune să se comunice părților la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului de depunere a referinței.*

Colegiul penal, ținând cont de faptul că, speța deferită justiției nu reprezintă o cauză de un interes deosebit pentru jurisprudență care ar impune prezența părților nemijlocit în ședință de judecată, prin prisma dispoziției generale din art. 471 alin.(1) din Codul contravențional, a procedat la examinarea cauzei contravenționale fără prezența părților, dar cu acordarea dreptului participanților la proces de a depune referințe.

Examinând materialele cauzei contravenționale în raport cu argumentele invocate în recurs, Colegiul Penal constată, că recursul este necesar de a fi respins ca tardiv, cu menținerea hotărârii contestate, fără a trece la fondul cauzei, din următoarele considerente.

Conform prevederilor art.473 alin. (1) pct.1) lit. a) Cod contravențional al RM, după examinarea recursului, instanța de recurs respinge recursul și menține hotărârea atacată, dacă acesta este tardiv.

În conformitate cu art.468 alin.(1) Cod contravențional al RM, „Recursul împotriva hotărîrii judecătorești contravenționale se declară în termen de 15 zile de la data pronunțării hotărîrii judecătorești sau, pentru părțile care nu au fost prezente la ședința de judecare a cauzei contravenționale, de la data înmînării copiei de pe hotărîrea judecătorească, în condițiile art. 463 alin. (1).”

Articolul 469 alin. (1) Cod contravențional al RM prevede că, „Recursul declarat cu omiterea termenului prevăzut de lege, dar nu mai tîrziu de 15 zile de la începutul executării sancțiunii sau perceperii despăgubirii materiale, se consideră depus în termen dacă instanța a constatat că întîrzierea a fost determinată de motive întemeiate sau de neinformarea despre adoptarea hotărîrii a participantului la proces, care nu a fost prezent la judecarea cauzei, nici la pronunțarea hotărîrii asupra ei.”

Colegiul Penal notează că, prin prisma prevederilor enunțate, cazului din litigiu îi este specific un termen imperativ, legiuitorul determinând că, dreptul la declararea recursului este limitat la un anumit interval – 15 zile de la data pronunțării hotărârii judecătorești sau, pentru părțile care nu au fost prezente la ședința de judecare a cauzei contravenționale, de la data înmânării copiei de pe hotărârea judecătorească, în condițiile art. 463 alin. (1) din Codul contravențional.

Instanța de recurs atestă că, din materialele cauzei s-a stabilit că, hotărârea Judecătoriei *****, sediul Rîșcani din 16 aprilie 2024, a fost pronunțată în lipsa agentului constatator, iar copia hotărârii a fost expediată participanților la proces, inclusiv agentului constatator, acesta fiind recepționată la data de 23.04.2024, fapt confirmat prin aviz de recepție.

Colegiul Penal constată că, *la 20.05.2024*, cu încălcarea termenului legal, agentul constatator din cadrul Inspectoratului Național de Securitatea Publică, Malic Artur, a înaintat cerere de recurs împotriva hotărârii Judecătoriei *****, sediul Rîșcani din 16 aprilie 2024.

Prin urmare, instanța de recurs remarcă, că situația constatată denotă omiterea termenului de 15 zile de declarare a recursului de la data înmânării copiei de pe hotărârea judecătorească, în condițiile art. 463 alin. (1), pentru părțile care nu au fost prezente la ședința de judecare a cauzei contravenționale, fapt expres stipulat în alin.(1) al art. 468 din Codul contravențional.

La acest aspect, Colegiul Penal al Curții de Apel Centru remarcă jurisprudența constantă a CtEDO, unde Curtea a reiterat că ține de obligația părților de a lua măsurile necesare privind protecția drepturilor sale de acces la justiție (cauza Van Harn vs Germania, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007), inclusiv de a se interesa de soarta dosarului în care este parte.

Totodată, Colegiul notează că, exercitarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât cu respectarea anumitor exigențe legale, între care și stabilirea unor termene, după a căror expirare valorificarea respectivului drept nu mai este posibilă.

Dispozițiile legale criticate sunt în concordanță și cu jurisprudența CtEDO referitoare la dreptul de acces la justiție. Astfel, CtEDO a statuat în cauza Golder împotriva Regatului Unit, că dreptul de acces la justiție nu este un drept absolut. Acesta poate fi, prin natura sa, în anumite situații, supus unor restricții legitime, cum ar fi termenele legale pentru prescripție, deoarece dreptul de acces, prin sine, cere reglementare din partea statului (Stubbings și alții împotriva Regatului Unit, 22 octombrie 1996, pct. 51 - 52, Culegere 1996 IV).

În această ordine de idei, Colegiul Penal notează că, termenul de recurs este un termen procesual legal, durata lui este stabilită exhaustiv prin lege, acesta fiind absolut și având un caracter imperativ, în sensul că depășirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita calea de atac.

Incidente speței sunt și prevederile art. 230 alin. (2) din Codul de procedură penală care statuează că, în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual și nulitatea actului efectuat peste termen. Această prevedere legală are caracter de garanție procesuală, egală pentru toate părțile participante în proces, fiind impusă obligația îndeplinirii în termen a actelor procedurale, sub sancțiunea decăderii din acest drept procesual.

În concluzie, este cert că, depunând cererea de recurs la data de 20.05.2024, împotriva hotărârii pronunțate la 16 aprilie 2024, adică în afara termenului legal, agentul constatator a demonstrat o neglijență a drepturilor sale procedurale stipulate în legislația națională. Or, exercitarea unui drept de către titular nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prestabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigențe, cărora li se subsumează și instituirea unor termene, după a căror expirare valorificarea respectivului drept nu mai este posibilă.

În argumentarea concluziei, Colegiul Penal relevă că, potrivit practicii CtEDO termenul de exercitare a căii de atac începe a curge de la data pronunțării hotărârii (*hotărârea Sutter versus Elveția*) că participantul la proces, care cunoaște despre faptul desfășurării în unui proces în care este vizat, este obligat de sine stătător să se intereseze de mersul procesului (*hotărârile Avramenco versus Republica Moldova și Ponomaryov versus Ucraina*) și că repunerea unei cereri în termen, în condițiile în care nu se constată temeiuri, ar echivala cu avantajarea unei părți în defavoarea alteia, prin extinderea termenului legal de prescripție și revizuire a hotărârilor judecătorești, ceea ce urmează a fi interpretat ca încălcare a principiilor securității juridice cât și a egalității armelor și violarea art. 6 CtEDO, drept care urmează a fi respectat cu referință la partea acuzării și a apărării, fără discriminare (*hotărârea Ghirea versus Republica Moldova*).

Prin urmare, Colegiul Penal nu se va expune asupra motivelor invocate în cererea de recurs și nu va purcede la examinarea fondului cererii de recurs, întrucât instanța de recurs nu poate proceda la o verificare de fapt și de drept a acesteia decât în cadrul unui recurs exercitat în mod legal.

În aceste circumstanțe, ținând cont de cele enunțate, în lipsa temeiurilor legale de a repune în termen recursul declarat, Colegiul Penal consideră necesar a-l respinge ca tardiv, fără a trece la fondul cauzei.

În conformitate cu prevederile art. 473 alin.(1) pct.1) lit. a), art.474 din Codul contravențional, Colegiul Penal al Curții de Apel Centru,–

D E C I D E :

Se respinge ca tardiv, recursul declarat de către agentul constatator din cadrul Inspectoratului Național de Securitatea Publică, Malic Artur, și menține fără modificări hotărârea Judecătoriei *****, sediul Rîșcani din 16 aprilie 2024, prin care a fost admisă contestația lui Benderschi Andrei și încetat procesul contravențional pornit în privința lui Benderschi Andrei, în baza art. 238 alin.(2) Cod contravențional al RM, pe motivul că nu există faptul contravenției.

Decizia este irevocabilă.

Președintele Colegiului, judecător Ion Bulhac

Judecătorii Natalia Mămăligă

Vitalie Pîslariuc